

Coproductie in de publieke sector

Albert Meijer, Marlies Honingh, Trui Steen, Bram Verschuere en Taco Brandsen (redactie)

Voorwoord

Dit boek gaat niet alleen over coproductie maar is zelf ook het resultaat van een coproductieproces. Vanuit het idee dat er prangende praktische, wetenschappelijke en fundamentele vragen leven over coproductie in de publieke sector, ontstond ons plan om kennis te ontwikkelen op het snijvlak van wetenschap en praktijk. In de afgelopen twee jaar hebben we samen met ervaringsdeskundige practitioners tijdens vier bijeenkomsten gesproken en gedacht over coproductie in de praktijk. De leerzame uitkomsten van deze bijeenkomsten en onze reflecties daarop delen we graag in deze bundel.

Het eerste hoofdstuk kan gelezen worden als een nadere kennismaking met coproductie. We schetsen de maatschappelijke achtergrond, benoemen enkele actuele vragen en lichten toe waar we het eigenlijk over hebben als we praten en schrijven over coproductie.

In de vier praktijkhoofdstukken die het hart van het boek vormen, staan praktijklessen uit Vlaanderen en Nederland op het terrein van milieu, (kans)armoedebestrijding, onderwijs en veiligheid. De verhalen en ervaringen laten leerzame lessen zien en maken duidelijk dat er zowel tussen als binnen deze terreinen variatie te vinden is in de wijze waarop coproductie vorm krijgt, maar dat er ook zeker in strategische zin van elkaar te leren valt.

In de reflectie slaan we een dubbele slag. We gaan dieper in op de praktijkhoofdstukken en analyseren de kennisontwikkeling op het snijvlak van wetenschap en praktijk. Zo zetten we de stap van de overeenkomsten en verschillen in de praktijkhoofdstukken naar de strategische keuzen en voorwaarden die een rol spelen in het komen tot en uitbouwen van coproductie. In onze eigen reflectie op het coproductieproces om tot het boek te komen, concluderen we dat coproductie om kritische reflectie vraagt. Duidelijk wordt ook hier, net als in de voorgaande hoofdstukken, dat coproduceren hard werken is!

Tot slot willen we de verschillende practitioners hartelijk danken voor de open en eerlijke manier waarop zij over hun praktijkervaringen hebben gesproken. Ook danken we Evelijn Martinius voor de deskundige wijze waarop zij dit proces heeft ondersteund en de verslaglegging heeft verzorgd. Tenslotte bedanken we de Netherlands Institute of Government (NIG) hartelijk voor de financiële ondersteuning verleend aan de organisatie van de bijeenkomsten over coproductie in de verschillende beleidssectoren.

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	5
1.1 Waarom dit boek?	5
1.2 Wat is coproductie?	6
1.3 Drie prangende vragen over de praktijk van coproductie.....	8
1.4 Strekking en opbouw van dit boek	14
2. Coproductie in energie- en milieubeleid	16
■ Inleiding.....	16
■ Voorbeelden uit de praktijk.....	16
2.2.1 Gelderland: Community of Practice	16
■ Klimaatpodium Brugge: Platform voor burgers als arrangement voor coproductie	20
■ Living Labs, Utrecht: Experimentele omgeving als arrangement voor coproductie	25
■ Wat valt er op?	28
■ Conclusie.....	30
3. Coproductie van armoedebestrijding.....	33
■ Inleiding.....	33
■ Voorbeelden uit de praktijk.....	34
3.2.1 Kortrijk Spreekt en Doet Mee	34
■	38
3.2.2 De Tussenvoorziening – Noiz en ‘t Groene Sticht	38
3.2.3 Buurtwerk ‘t Lampeke.....	43
3.3 Wat valt er op?	46
■ Conclusie.....	50
4. Coproductie van en in het onderwijs	52
■ Inleiding.....	52
■ Praktijkvoorbeelden.....	53
■ Nieuwe Regentesseschool	53
■ IQRA-school	57
■ Wat valt er op?	62
■ Conclusie.....	66
5. Coproductie in het veiligheidsdomein.....	67
■ Inleiding.....	67
■ Praktijkvoorbeelden.....	68
■ Buurtpreventieteam Leidschendam-Voorburg	68
■ Vrijwilligers en veiliggebuurttes in Het Houtse	73
■ Co-creatie in de Kersenboogerd	76

■	Wat valt er op?	79
■	De toekomst van co-creatie	82
	5.5 Conclusie	83
	6. Lessen uit coproductie in vier sectoren	84
■	Introdactie	84
■	Strategische keuzen in de vormgeving van coproductie	85
■	Culturele aspecten: de ‘zachte kant’ van coproductie	98
■	Kenniscoproductie van academici en practitioners	101
	6.5 Voorbij een instrumenteel perspectief op coproductie	103
	Literatuurlijst	106
	Bronnen voor de casushoofdstukken	110